

ODBORNÉ STANOVISKO

ve věci výkladu zákona o místním referendu a na to navazujícího doporučeného postupu, pokud se týká místního referenda na území Městské části – Praha Velká Chuchle v r. 2009

Objednatel:

Úřad Městské části Praha – Velká Chuchle
U Skály 262/2
159 00 Praha – Velká Chuchle
zastoupen tajemnicí Jiřinou Hanlovou

Zhotovitel:

Mgr. Tomáš Říčka, Wisdom s.r.o.

právník, vysokoškolský učitel, spoluautor komentáře k zákonu o místním referendu

V Praze dne 24.08.2009

Zadání:

1. Jaký dopad může mít podání trestního oznámení na neznámého pachatele pro podezření ze zfalšování podpisů některých z oprávněných osob na podpisové listině návrhu přípravného výboru na vyhlášení místního referenda na další projednávání tohoto návrhu přípravného výboru zastupitelstvem městské části?
2. Není otázka navrhovaná přípravným výborem k rozhodnutí v místním referendu (cit.: „Souhlasíte s tím, aby městská část Praha – Velká Chuchle podnikla v samostatné působnosti kroky zamezující realizaci přemostění přes železniční trať do doby, než nezávislá studie - zpracovaná dle Zadání uvedeného v příloze č. 5 Usnesení zastupitelstva č. 3/2009 - nade vší pochybnost prokáže, že přemostění je pro Velkou Chuchli nezbytně nutné a jeho realizací nedojde k nárůstu dopravy ve Velké a Malé Chuchli ani k negativním dopadům na jejich životní prostředí?“) v rozporu s právními předpisy, příp. nemůže být rozhodnutí v místním referendu o takto položené otázce v rozporu s právními předpisy, a pokud ano, v čí kompetenci je to posoudit?

Stanovisko:

1. **Podání trestního oznámení samo nemá obecně na další projednávání návrhu přípravného výboru na vyhlášení místního referenda žádný vliv**, neboť trestní oznámení je pouze podnětem k tomu, aby orgány činné v trestním řízení zahájily na základě skutečností a argumentů v něm obsažených úkony trestního řízení, event. též trestního stíhání.

Protože však orgány činné v trestním řízení mohou mít spáchání trestného činu v souvislosti s přípravami a pořádáním místního referenda hodnověrně za prokázané teprve na základě provedeného prověřování a vyšetřování, znamená to, **že přípravný výbor i jiné osoby na místním referendu zúčastněné mohou** – a to tím spíše, pokud již byly údajně zfalšované podpisy z podpisové listiny návrhu přípravného výboru k výtce úřadu městské části odstraněny a nahrazeny jinými, tj. je-li již návrh přípravného výboru v tomto ohledu prostý vad – **činit další úkony směřující k vyhlášení a uskutečnění místního referenda** třeba i souběžně s tím, že orgány činné v trestním řízení spáchání uvedeného skutku prověřují a vyšetřují.

Takový závěr je na místě proto, že tu absentuje souvislost mezi jednáním pachatele (pachatel učinil úkony směřující k ovlivnění vyhlášení místního referenda tím, že na podpisovou listinu návrhu přípravného výboru umístil zfalšované podpisy) **a projednáváním návrhu přípravného výboru na vyhlášení místního referenda s podpisovou listinou již bez zfalšovaných podpisů.**

Nebude-li v souvislosti s přípravami a pořádáním místního referenda spáchán jiný trestný čin, směřovalo by v tomto konkrétním případě případné trestní stíhání pachatele k jeho potrestání za umístění zfalšovaných podpisů na podpisovou listinu návrhu přípravného výboru bez ohledu na další průběh příprav a konání místního referenda.

2. Otázka navržená přípravným výborem k rozhodnutí v místním referendu není v zásadě podle všeho v rozporu s právními předpisy a v rozporu s právními předpisy by tedy nebylo ani rozhodnutí o této otázce v místním referendu učiněné, to však platí jen za předpokladu, že území Malé Chuchle neleží mimo území městské části Praha – Velká Chuchle (tedy leží vně tohoto území), neboť jinak by navržená otázka mířila vně území obce, ačkoli je možno v místním referendu hlasovat jen o věcech náležejících do samostatné působnosti obce, nikoli dalších obcí.

Problémem je však především znění otázky, neboť navržená otázka je komplikovaná a vázaná na splnění několika vzájemně se podmiňujících či vylučujících podmínek, což vše je v rozporu se zásadou jednoznačného znění otázky nepřipouštějícího jiný než toliko jediný možný výklad.

Podmínkami podmiňujícími závazné konání či nekonání městské části tu jsou:

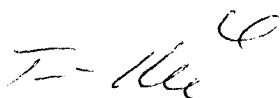
- nezávislá studie zpracovaná dle zadání uvedeného v příloze č. 5 usnesení zastupitelstva č. 3/2009, avšak nikoli ona samotná, nýbrž až
- nade vši pochybnost průkazné, tedy jakési vyšší kvalifikované, prokázání toho, co tato studie obsahuje, totiž že
- přemostění železniční trati je pro městskou část a) nezbytně nutné a (kumulativní vztah) b) jeho realizací nedojde k nárůstu dopravy ve Velké a Malé Chuchli (odporovací vztah) c) ani k negativním dopadům na životní prostředí těchto městských částí.

Je tedy na místě důvodně se domnívat, že o takovéto otázce by nemělo být v místním referendu hlasováno. Pokud by totiž došlo k vyhlášení referenda o uvedené otázce, **není zcela jasné**, jelikož v případě úspěchu referenda by jím orgány městské části byly vázány, **jak by postupovaly, neboť ze zákona jsou výsledkem referenda vázány. Takový výsledek by byl zřejmě těžko vykonatelný. Vykonat lze totiž pouze určité právo a nikoliv povinnost(i) vázané na neurčité podmínky či jejich souhrn.**

Obecní úřad by měl tedy zmocněnce přípravného výboru vyzvat, aby přípravný výbor otázku předloženou oprávněným osobám k hlasování v místním referendu upravil (avšak pod případnou novou otázkou bude třeba opět sbírat podpisy oprávněných osob), totiž aby její znění učinil jednoznačným, nejlépe bez odkazů na větší množství relativně neurčitých podmínek, a pokud přeci, tak aby tu byla jen podmínka jediná, nejlépe konkrétní časová (např. „Souhlasíte s tím, aby městská část Praha – Velká Chuchle podnikala soustavně v samostatné působnosti, nejdéle však do dne 31.12.2011, kroky zamezující realizaci přemostění přes železniční trať?“).

Jelikož zastupitelstvu obce může být k hlasování o tom, zda místní referendum k návrhu přípravného výboru vyhlásí, či nikoli, **předložen radou obce obecně jen bezvadný návrh přípravného výboru** (§ 12 odst. 4 ZoMR), je vhodné trvat na tom, že obsahuje-li návrh přípravného výboru výše uvedenou několikrátě podmíněnou a vůbec komplikovanou otázku, pak není bezvadný a nemůže být v místním referendu hlasován, tj. neměl by být zastupitelstvu městské části vůbec předkládán k rozhodnutí o tom, zda místní referendum vyhlásit, či nikoli. **Pokud by se tak přeci jen stalo, tj. došlo-li by v radě městské části k doporučení návrhu přípravného výboru zastupitelstvu městské části, mělo by zastupitelstvo městské části o návrhu přípravného výboru rozhodnout tak, že místní referendum nevyhlásí** (viz k tomu výše uvedené výhrady).

Jelikož tato otázka není výslovně právními předpisy upravena a není ani možné se v současné době opřít o použitelnou reprezentativní judikaturu, jedná se o právní názor autora.

Zhotovitel: Mgr. Tomáš Řička